

Pitanje duhovnih zvanja. Pitanje sjemeništa. U mnogim stranama katoličkog svijeta izaziva alarm. Kod nas još ne. Puno smo, zasada, sretniji od drugih. Samo, dokle će to tako i kod nas? Valja se spremati i na osjeku iza plime. Da ništa, imamo obveze prema onima koji zovu u pomoć. Da ništa, pred nama je reorganizacija svećeničkog odgoja i školovanja.

Ženske redovničke družbe i njihov novi djelokrug. Pun je otvorenih pitanja. I organizacijskih, i tehničkih, i prije svega duhovno-odgojnih. Neposredno nas se sviju tiče. Susrećemo se s njim na terenu, u župama, kao ispovjednici i duhovnici sestara. Ozbiljno nije kod nas nikada još bio ni postavljen na tapet.

Katolička knjiga i štampa. Unišla je, zadnje dvije, tri godine, u bitno drugu, i višu, fazu Tiskaju se knjige. Izdaju se časopisi. Moramo to dovesti u sistem. Ne smijemo, kao što je to bilo često u prošlosti, sve ostaviti slučaju i improvizaciji.

Ekumenizam. Odnos prema drugim religijama, kršćanskim i nekršćanskim. Kod nas. U našem domaćem okviru. S našim specifičnim prednostima i poteškoćama. Nemamo još ni ideja. Nemamo još mi početne orijentacije. A klasična smo zemlja vjerskog »pluralizma«, kako to danas govore. Potrebna nam je »koeksistencija«, potrebna suradnja, potrebna dobro definirana sloboda vjeri i savjesti. Potrebne su nam i konkretne institucije, forumi, organi. I u prošlosti smo bili zemlja unijskih i pokušaja i uspjeha (ili neuspjeha).

Ispovjed. Dokle smo god katolici, bit će nam to uvijek jedna od centralnih pastoralnih tema. U vezi je sa svima drugima.

Grad i selo. Ramifikacija i paralelizacija dviju pastvi, dviju pastoralnih grana i područja, dviju pastoralnih problematika.

Eto tema na redu! A bit će ih još. Unaprijed na njih mislimo! I stavljajmo ih, sustavno i brižljivo, na dnevni red naših liturgijskih — ili pastoralnih svejedno — tečajeva!

Možda će nam koji od tih tečajeva donijeti i posve konkretna, organizovana, rješenja. Ali, da ništa, sugerirat će nam pokoju plodnu ideju. Osvijetlit će problematiku s više strana. Dat će nam kakve takve direktive.

A i opće su direktive nešto! I — pametne rezolucije!

Dr. Č. Č.

Pridiga pri maši za rajne

Kdor je pažljivo pregledal letošnji direktorij, je našel na strani XXX. upozorilo na določbo (Ritus servandus in celebratione missae XIII/3), da mora biti pri maši za rajne govor (pridiga) po maši: »Si habendus est sermo, hebeatur finita missa ante absolutivnem.« Direktorij dodaja še razlago: »Id est non post Evangelium sicut in aliis missis«. To naročilo je znano in je bilo že večkrat pojasnjeno. Tudi v novi izdaji misala (1962) je določba ostala nespremenjena.

Znano je, kako je II. vatikanski koncil poudaril biblični in katehetični pomen prvega dela evharistične skrivnosti, ko je v členu 52 liturgične konstitucije določil: »Močno se priporoča kot

sestavni del bogoslužja homilija, v kateri se... na podlagi svetega besedila razlagajo verske skrivnosti in načela krščanskega življenja.« Papež Pavel VI. je z apostolskim pismom Sacram liturgiám (člen 3) ukazal izvajati prav ta člen, »da ne bodo srca vernikov dalje pogrešala tistih milostnih sadov, ki jih od tod pričakujemo«.

Navedeni člen res ukazuje homilija predvsem ob nedeljah in zapovedanih praznikih, vendar je treba poudariti, da to nikakor ni bil edini namen koncilskih očetov, ko so 20. novembra 1963 izglasovali poglavje o maši. Vernikom in tudi duhovnikom so hoteli koncilski očetje približati pomembnost božje besede pri maši, saj so v času po tridentinskem koncilu ob poudarjanju njenega daritvenega značaja mnogi pozabljali na njeno poučno vlogo in vrednost.

V začetku članka navedeno določbo mašnega obreda bo zato treba razlagati kot ostanek pojmovanja prejšnjih stoletij, ko mašni obred sploh ni omenjal pridige in jo zaradi te dediščine še sedaj le kot možnost dopušča pri peti maši: »si autem sit praedicandum« (VI/6), nekoliko določneje pa v popisovanju darovanja: »dicto symbolo, vel, si non sit dicendum, post Evangelium vel homiliam« (VII/1).

U razlagi mašnega obreda, katero je napisal Pierre Jounel za priročno izdajo pariškega Centra za liturgično pastoralo (Les rites de la messe, 1963, 122, 123), najdemo še drug vzrok navedene določbe. Z njo je bil mišljen predvsem pogrebni govor tiste vrste, »kakor so si ga zamišljali v 16. in 18. stoletju (nekak hvalospev pokojniku), ne pa homilija na podlagi berila ali evangelija. Homilija ima pravo mesto samo v prvem delu maše.

Tako homilija, ki morda zaradi dosedanjih določb ni bila v navadi, bo gotovo primerna saj pri nekaterih za rajne, nedvomno pa pri mašah na dan vernih duš (zlasti, če je župnik tretjo mašo predstavil na popoldanski ali večerni čas, ko ljudje laže pridejo k maši). Takrat homilija ne bo poveljevala zaslug določenega pokojnega, ampak bo lahko »razlagala verske skrivnosti in načela krščanskega življenja«, kakor se je izrazil cerkveni zbor.

Kratka homilija bo potrebna tudi ob drugih priložnostih (morda ob pogrebu), zlasti v cerkvah, kjer mašnik bere berilo in evangelij v domačem jeziku. Ne pozabimo na dejstvo, da so verniki prav ob misli na smrt bolj kot sicer dojemljivi za božjo besedo. Ne izgovarajmo se, da ta pridiga še ni ukazana, ampak pomagajmo vernikom, da bodo božjo besedo slišali, jo zaradi naše razlage prav razumeli in tudi po njej živeli, dokler jih Bog še pusti pri življenju.

Marijan Smolik

Jesmo li za zastavico?

Današnje vrijeme donijelo je mnogo noviteta. Tako se i u pastorizaciji traže i pronalaze nove forme i metode. To je potrebno i opravdano.

Među novitete ažurne pastorizacije možemo ubrojiti i svećeničku motorizaciju. Počevši od unazad desetak godina pa ovamo, mnogi svećenici, a naročito mladi, imaju velike motore ili male (mopede). Kad se desi u župi bolesnik ili koja druga pastoralna potreba, pa to bilo udaljeno i preko deset ili više kilometara,